

Proč los Emil bloudil Evropou? V Česku chybí funkční biokoridor pro velké savce

30.9.2025 - | Česká krajina

Čtyřměsíční putování losa evropského několika evropskými zeměmi skončilo v minulých dnech jeho usmáním u hornorakouské dálnice a převozem na Šumavu. Náročná cesta losa Emila tak v tomto případě skončila se šťastným koncem. Podle ochránců přírody se však mohou v budoucnu podobné situace opakovat.

„V Česku chybí funkční biokoridor pro velké savce, který by spojoval severovýchod republiky s jejím jihozápadním okrajem. Zjednodušeně Beskydy se Šumavou. Česko leží na migrační trase losů z Polska směrem na jih, ale velká zvířata u nás narážejí na stále větší počet bariér,“ uvedl Dalibor Dostál, ředitel ochrannářské společnosti Česká krajina.

Budování dálnic a železnic vytváří pro losy těžko překonatelné překážky. Na nich jsou sice budovány přechody pro zvěř, takzvané ekodukty, ale v České republice je jich zatím málo a často chybí na potřebných místech. „Klíčové je, aby dostatek ekoduktů vznikl na budované dálnici D35 z Hradce Králové do Olomouce. Další přechody pro zvěř by byly potřebné také na dálnici D1,“ doplnil Dalibor Dostál.

Samotné ekodukty nad silnicemi a železnicemi nestačí. Biokoridory tvoří výsadba zeleně, která zvířatům umožní migrovat v zemědělské krajině s rozsáhlými plochami polí. „Česká republika má sice velmi zdařilý plán biokoridorů, ale jeho realizace v praxi pokulhává. Navíc chybí přehled, kolik biokoridorů je reálně dokončených a na kterých je třeba pracovat,“ zmínil Dalibor Dostál a navázal: „Před několika lety jsme se ve spolupráci s tehdejším náměstkem ministra životního prostředí pokoušeli zjistit, jaký je reálný stav biokoridorů v Česku. Ani po několikaměsíčním intenzivním pátrání se mu z jeho pozice nepodařilo získat žádná přesná čísla ani kvalifikované odhady. Oblast biokoridorů je totiž rozdělena mezi tři resorty - ministerstvo životního prostředí, ministerstvo pro místní rozvoj a ministerstvo dopravy - kde chybí koordinace a předávání informací. Prvním krokem k efektivnějšímu a systematickému vytváření biokoridorů by proto mělo být sjednocení této problematiky pod ministerstvo životního prostředí.“

Migrační propojení pro velké savce ze severovýchodu na jihozápad nepomůže jen bloudícím zvířatům z Polska. Je zásadní i pro českou přírodu. „Vytvoření funkčního biokoridoru je klíčové pro přežití populace losů na Šumavě. Malá populace není dlouhodobě geneticky životaschopná a bez občasného příchodu nových zvířat z Polska by časem mohla zaniknout. Tak, jak se to v minulých letech stalo například s mikropopulací losů v Polabí,“ uzavřel Dalibor Dostál. V Česku žilo v minulých desetiletích několik malých populací losů, kvůli malé genetické diverzitě však postupně vyhynuly. Naposledy na Třeboňsku. Přežila jen poslední populace na Šumavě.

Los Emila poprvé pozorovali lidé na okraji Ostravy a u nedaleké obce Ludgeřovice 2. června letošního roku. Strážníci ostravské městské policie ho pak znovu viděli 19. června, jak se brodí řekou Opavou. Postupně migroval na jih, přešel na Slovensko a později do Rakouska. V pondělí 22. září byl v severním Rakousku usmán a převezen k hranicím s Českou republikou, kde byl vypuštěn do volné přírody poblíž Národního parku Šumava, kde žije populace losů. Zvíře je vybavené ušní značkou s GPS vysílačem, takže jeho pohyb bude monitorován.

Na podporu projektů ochrany přírody může veřejnost přispět prostřednictvím portálu pomahamekrajine.cz.

Ochránářská organizace Česká krajina na projektech spojených s ochranou přírody spolupracuje s experty z Biologického centra Akademie věd České republiky, Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích, Univerzity Karlovy v Praze, Ústavu biologie obratlovců Akademie věd České republiky, Botanické zahrady hlavního města Prahy, Zoo Liberec, České zemědělské univerzity v Praze, Mendelovy univerzity v Brně, Masarykovy univerzity v Brně a dalších odborných institucí.

Projekty návratu a ochrany velkých kopytníků podporuje Akademie věd ČR v rámci programu Strategie AV 21, Záchrana a obnova krajiny, dále společnosti Nadace PPF, Nadace Kooperativa, Nadace Qminers, Nadace Benetheo, E.ON, JRD, CTP, Nadace O, Nadační fond rodiny Malých, Accace, Nadace Tipsport, ČEPS, Carborundum Electrite, Amanita Design, DARRÉ, Linde, Semix, ProfiG2, Bird & Bird, Hornbach, Printwell, Delta Light Czech, LaNiche, Payton Legal, Projan Service, Bříza & Trubač, advokátní kancelář, Vertue, Beire, Pro živou zahradu, JK Jitka Kudláčková, Nadace ČEZ, Megabooks CZ, Net4Gas, Pivovar Zubr, Cestovní kancelář Periscope Skandinávie, Abrasiv, Hotelová škola Poděbrady, Operační program Životní prostředí, Státní fond životního prostředí, Agentura ochrany přírody a krajiny České republiky, Středočeský kraj, Jihomoravský kraj, Město Milovice, Město Benátky nad Jizerou, American International school ve Vídni, milovická Mateřská škola Kostička, sdružení Přátelé a rodáci Milovic i veřejnost.

Foto: Los Emil v rakouském městě St. Pölten. Foto: Profimedia

<https://www.ceska-krajina.cz/5585/proc-los-emil-bloudil-evropou-v-cesku-chybi-funkcni-biokoridor-pro-velke-savce>